

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/37

Karar No : 1982/154

ÖZET : Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunan ve CMUK.nun3. maddesindeki şahsi ve fiili bağlantı koşulunu içeren suçta ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Veysel Akgül ve arkadaşları.

O L A Y : Sanıklardan Veysel Akgül hakkında 12. Eylül.1980 tarihinden önceki faaliyetleri nedeniyle Yozgat C. Savcılığı'nca Yozgat ilinde MHP ve ülkücü kamu görevlileri derneği ile ilgili olarak soruşturma yapıldığı ve Yozgat Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açıldığı, sanık Veysel Akgül'e ait olup, daha sonra babası sanık Kâmil Akgül'e teslim edilen Vizor marka Çek yapısı tabancanın, sanık Kâmil Akgül'ün evinde ruhsatsız olarak bulundurulduğu, sanığın 2305 sayılı Kanunda belirtilen teslim süresinden sonra tabancayı köy muhtarı olan öteki sanık Rıza Yavuz'a bırakarak, gereğini yap dediği, bu sanığın da tabancayı cami avlusunda bulunmuş, sahipsiz tabancayımsı gibi gösterip, jandarmaya teslim ettiği, Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'ne Veysel Akgül hakkında açılan kamu davasının görev açısından 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığına gönderildiği, komutanlıkça dosyanın 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne intikal ettirildiği, bu mahkemede dosyanın yetkisizlik kararı ile aynı yer ağıllı ceza mahkemesine geri gönderildiği, yukarıda anlatılan tabanca olayından başka sanıklar Kâmil Akgül ve Rıza Yavuz hakkında MHP ve ÜGD'ye ilişkin olarak örgütsel faaliyetlerde bulduklarına dair kamu davası açılmasına yeterli deliller bulunmadığı gibi bu kuruluşlarla ilgili faaliyetlerinden dolayı hakkında kamu davası açılan sanık Veysel Akgül'ün bu suçuna ilişkin olarak dosyada yeterli deliller bulunmadığı, bu nedenlerle sanıklar Kâmil Akgül ve Rıza Yavuz haklarında kamu davası açmaya yeterli delil bulunmadığından ve sanık Veysel hakkındada aynı eylemden dolayı daha önce kamu davası açılmış olup, 2. kez kamu davası açılmayacağından, tüm sanıklar hakkında MHP ve ÜGD'ye ilişkin olarak yasa dışı ve suç oluşturan eylemlerden dolayı kovuşturmayaya yer olmadığına, sanıklardan Kâmil Akgül ve Veysel Akgül'ün ruhsatsız tabanca bulundurma suçlarından eylemlerine uyan 6136 sayılı Yasa'nın 13/1., 2305 sayılı Yasa'nın 2. ve 1402 sayılı Yasa'nın 17. maddesine, sanık köy muhtarı Rıza Yavuz'un sıkıyönetim faaliyetlerine karşı ve ona ilişkin olarak işlediği görevi kötüye kullanmak suçunda dolayı Türk Ceza Yasası'nın 240., ve 1402 sayılı Yasa'nın 17. maddesine göre cezalandırılması istemiyle 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca haklı

.../...

Am

rında kamu davası açılmıştır.

2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 7.9.1981 gününde, 1981/448-307 sayılı ile; Askeri Yargıtay'ın içtihatlarına göre, münferit nitelikte 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin ihlâl eylemlerinde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevli olmadığı, TCY'nin 240. maddesine ihlâl suçunun ise 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde yazılı olmadığı, sanık Veysel hakkındaki yasa dışı faaliyetleri nedeniyle açılan kamu davasının Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte bulunduğu, bu nedenlerle davaya bakmanın mahkemelerinin görevine girmediği,

Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi, 20.10.1981 gününde, 1981/379-337 sayılı ile; sanıklara atılı suçun, 1402 sayılı Yasa'nın kapsamına girip, girmeyeceği konusunda ve adı geçen yasanın kapsamına girmesi halinde tercih hakkının kullanılması için fezlekeye bağlı olarak Konya Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderilip, komutanlıkça suçların anılan yasa kapsamına girdiğinden bahisle ve aynı yasanın 17. maddesinin tatbiki suretiyle sanıkların tecziyesi için askeri mahkemeye dava açıldığına göre, 1402 sayılı Yasa'nın 13/Son. maddesi uyarınca bu şekilde gelen davalara mahkemelerin görevsizlik ve yetkisizlik kararı vermeye selâhiyetleri bulunmadığından ve davaya bakmanın Konya Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevine girdiğinden, davada mahkemelerinin görevsiz olduğu,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusunu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmalarıyla yaptığı, 19.4.1982 günlü toplantıda, geçici raportör, Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazısı okunduktan, toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Güven Sökmen'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Sanıklara atılı suçların, 12. Eylül. 1980 tarihine kadar ve son olarak 1980 yılı 11 ayında işlendiği, sıkıyönetim askeri savcılığı iddianamesinde belirlenmiştir.

Sanıklardan Veysel Akgül'ün 12. Eylül. 1980 tarihine kadar işlediği suçlardan dolayı açılan kamu davasının, Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi tarafından görev açısından, 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderildiği, bu mahkemece de yetkisizlik kararı ile aynı yer ağır ceza mahkemesine iade edildiği, iddianame metninden belirlenmekte-

dir. Öte yandan sanık Kamil Akgül ile öteki sanıkların MHP ve ÜGD ye ilişkin olarak 12.Eylül.1980 tarihinden sonra örgütsel faaliyetlerini gösterir deliller bulunmadığından, bu suçlarından dolayı kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmiş ve kamu davası 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma, suç alet ve delillerini yok ederek muhtarlık görevini kötüye kullanma suçlarından dolayı 1980 yılı 11. ayında işlenen fiiller nedeniyle açılmıştır.

Şu hale göre suç, sıkıyönetim ilânından sonra işlenmiştir.

Sıkıyönetim ilânından sonra işlenen suçlara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılabilmesi için suçun, sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olması ve 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde sayılan suçlardan bulunması gerekir.

Sanıklardan Veysel ve Kamil Akgül'e atılı suçlar, 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde yazılı suçlardan olup, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlendiği hususunda dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmaktadır. Zira sanık Veysel Akgül hakkında MHP ve ÜGD ye ilişkin olarak kanun dışı örgütsel faaliyetlerde bulunmak suçundan dolayı açılan kamu davasının Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararı üzerine sıkıyönetim askeri mahkemesine gönderildiği dosya içeriğinden anlaşılmaktadır. Bu mahkemece dosyanın, yetkisizlik kararı ile aynı yer ağır ceza mahkemesine gönderildiği aynı mahkemenin 30.7.1981 günlü, 1980/20 sayılı yazısında belirlenmiş ise de, yine dosyada mevcut Yozgat İl Jandarma Bölük Komutanlığı'nın 25.6.1981 günlü yazısında, sanıklardan Veysel Akgül'e ait olup, daha sonra babası Kamil Akgül'e teslim edilen Çek yapısı Vizor marka silahın, örgüt silahları listesinde olduğunun açıklanmasına göre, olay salt 6136 sayılı Yasa'ya aykırı eylemde bulunmaktan öte, sanık Veysel Akgül'ün MHP ve ÜGD ile ilgili örgütsel faaliyetlerde bulunma suçu ile bağlantılı ve örgütsel nitelikte bir suç kapsamına girmektedir.

Bu duruma göre, bu sanık hakkındaki davanın 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesi, öteki sanıklarla ilgili davanın ise CMUK.nun 3. maddesindeki şahsi irtibat nedeniyle Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle, 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Au

SONUÇ : Askeri Yargı'nın görevli bulunduğu, 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 7.9.1981 günlü, 1981/448-307 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özduval

Fethi Özduval

Üye

~~İsmail Oğuz~~

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye

Haluk Yardımcı

Haluk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

Cezmi Elgin

t.ö.

30.4